

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Економічний факультет
(назва інституту / факультету)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
декан економічного факультету

Р.І.Грешко
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
виробничої практики з
«АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»
(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова
(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»
(назва програми)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(вказати: код, назва)

Галузь знань 07 «Управління і адміністрування»
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

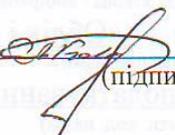
Робоча програма виробничої практики з «Аналізу господарської діяльності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування» (затверджена рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича протокол №6 від 26.05.2022 р., введено в дію наказом №173 від 7.06.2022 р.)

Розробники: Вергун Андрій Іванович, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н.
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

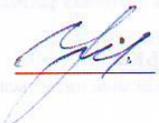
Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни: Вергун Андрій Іванович, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н.
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП **Ірина, НИКИФОРАК**
(підпис)

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Тетяна, КОВАЛЬЧУК**
(підпис)

Схвалено методичною радою факультету / навчально-наукового інституту
Протокол № 1 від « 27 » серпня 2025 року

Голова методичної ради **Ірина, НИКИФОРАК**
(підпис)

Мета. Призначення виробничої практики полягає у формуванні студентами навичок практичної реалізації знань у сфері аналізу господарських процесів підприємств, економічної ефективності, фінансового стану та кінцевих фінансових результатів їх діяльності. Проходження виробничої практики забезпечує формування комплексного підходу до аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств майбутніх фахівців з обліку і оподаткування.

Метою проходження практики є ознайомлення студентів-практикантів безпосередньо на підприємствах, в організаціях з операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю, відпрацювання вмінь і навичок з аналізу господарських процесів, економічної ефективності та кінцевих фінансових результатів діяльності, закріплення знань, отриманих при вивченні аналізу господарської діяльності підприємств.

Пререквізити. Виробничу практику з «Аналізу господарської діяльності» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми здобувачі освіти проходять у другому семестрі четвертого року навчання на підставі вивчення «Аналізу господарської діяльності».

Результати навчання. Компетентності, які забезпечує виробнича практика відповідно до освітньої програми «Облік і оподаткування»:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю.

а) Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем та комунікаційних технологій.

б) Фахові компетенції:

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК12. Здатність проводити діагностику результатів діяльності, їх об'єктивної оцінки та пошуку нових можливостей у досягненні мети суб'єкта господарювання.

Очікувані програмні результати після проходження здобувачами виробничої практики:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами нарізних рівнях економічних систем.

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначити сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

ПР24. Демонструвати творче аналітичне мислення, вміння використовувати методики різних видів економічного аналізу для обґрунтування управлінських рішень на всіх рівнях управління в умовах визначеності, невизначеності, конфліктів та ризиків.

Опис виробничої практики

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	
Денна	4	VII	4	120	захист
Заочна					

Структура освітньої компоненти

Структурні елементи	Год.
Техніко-економічна характеристика та організація аналізу господарської діяльності підприємства	15
Аналіз виробництва та реалізації продукції (робіт, послуг)	15
Аналіз основних засобів	12
Аналіз матеріальних ресурсів	15
Аналіз трудових ресурсів	15
Аналіз собівартості продукції	15
Аналіз фінансових результатів	10
Аналіз фінансового стану підприємства	15
Оформлення звіту з виробничої практики	8
Разом	120

Завдання практики:

- закріпити теоретичні знання здобуті при вивченні дисципліни «Аналіз господарської діяльності» шляхом практичної апробації питань програми, навчитися застосовувати одержані знання, навички та вміння у професійній діяльності, що відображаються в реалізації методик економічного аналізу;
- з'ясувати зовнішні та внутрішні фактори середовища, в якому функціонує базове підприємство, вивчити організаційно-технологічні особливості його господарської діяльності;
- вивчити й критично оцінити чинну практику аналітичної роботи, визначити рівень його комп'ютеризації;
- зібрати необхідний практичний матеріал для виконання відповідних навчальному плану

- робіт, а також для підготовки наукових статей та доповідей на наукові конференції;
- ознайомитись з призначенням, функціями, виробничою і управлінською структурами підприємства;
 - вивчити організацію профільної діяльності, ознайомитись з методами організації окремих процесів, технологією, засвоїти прийоми техніко-економічних розрахунків;
 - оцінити техніко-технологічну базу основної діяльності, матеріальних активів, обігових коштів, персоналу;
 - вивчити техніко-економічні умови діяльності та фінансовий стан підприємства (бази практики);
 - ознайомитися з організацією аналітичної роботи на базах практики;
 - підготувати пропозиції щодо поліпшення організації аналітичної роботи на базі практики;
 - підготувати пропозиції щодо напрямів підвищення ефективності діяльності досліджуваного підприємства;
 - підготувати та захистити звіт за результатами проходження виробничої практики.

Бази практики.

Здобувачі проходять економічну практику на підприємствах, під визначення яких підпадають самостійні господарські статутні суб'єкти, які мають права юридичної особи та здійснюють виробничу, науково-дослідницьку і комерційну діяльність з метою одержання прибутку. Це можуть бути суб'єкти господарської діяльності різного профілю, форм власності, організаційних форм.

Перелік баз практики формується керівництвом факультету за поданням відповідних кафедр щорічно до початку практики.

З дозволу кафедри здобувачі можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання у встановленому порядку.

Методи навчання

Пояснення, розповідь, бесіда, дискусія; демонстрація таблиць, графіків, фінансової звітності, розв'язування задач, виконання аналітичних розрахунків, пояснювально-ілюстративний, відтворення типових аналітичних процедур, постановка проблемних ситуацій щодо діяльності підприємств, самостійний пошук шляхів вирішення аналітичних завдань, дослідницький – комплексний аналіз реального підприємства, інтерактивні методи: кейс-метод (аналіз ситуацій).

Система контролю та оцінювання

Усне опитування; практичні (індивідуальні та групові) завдання та кейси; співбесіда за результатами виконаних завдань; контроль дотримання графіку проходження виробничої практики; самоконтроль.

Форма підсумкового контролю – захист.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-трансферною системою здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання: за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка на національній шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення
відмінно	A (90-100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо

незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Критерії оцінювання звіту з виробничої практики:

1.	<i>Дотримання організаційних вимог подання звіту, в т.ч.:</i>	5 балів.
1.1	- своєчасність подання кінцевого варіанту звіту на перевірку науковому керівнику	3 бали.
1.2	- реєстрація звіту на кафедрі у встановлений термін	1 бал.
1.3	- попереднє (поетапне) подання звіту на перевірку науковому керівнику	1 бал.
2.	<i>Правильність оформлення звіту, в т.ч.:</i>	11 балів.
2.1	- дотримання структури і обсягу звіту	2 бали.
2.2	- грамотність написання (орфографія, синтаксис)	2 бали.
2.3	- наявність додатків	2 бали.
2.4	- правильність оформлення (титульний аркуш, шрифт, інтервал, поля, нумерація сторінок тощо)	1 бал.
2.5	- повнота використання форм подання інформації: текст, таблиці, графіки, діаграми, формули і розрахунки, зразки документів)	4 бали.
3.	<i>Змістовність звіту в т.ч.:</i>	30 балів.
3.1	- наявність конструктивних висновків	6 балів.
3.2	- правильність розрахунків	3 бали.
3.3	- наявність проблематики і шляхів її вирішення	3 бали.
3.4	- наявність розрахунків (обґрунтованість застосування методик аналізу) (аналітична обробка даних)	4 бали.
3.5	- наявність та повнота використання необхідної інформаційної бази	3 бали.
3.6	- наявність зведеного підрахунку резервів	5 балів.
3.7	- правильність визначення об'єктів аналізу	3 бали.
3.8	- логічність аналізу матеріалу: від загальних показників до факторів нижчих порядків	3 бали.
4.	<i>Практична значущість звіту в т.ч.:</i>	14 балів.
4.1	- точність виділення проблеми	2 бали.
4.2	- рівень обґрунтованості висновків	3 бали.
4.3	- порівнянність даних	3 бали.
4.4	- практична та методологічна новизна поданого звіту	3 бали.
4.5	- практична корисність пропозицій	3 бали.
5.	<i>Захист звіту з виробничої практики</i>	40 балів.
ВСЬОГО		100 балів.

Оцінку «відмінно» студент отримує якщо зміст та оформлення звіту відповідають стандартам. Студент опрацював всі розділи програми практики, навів у звіті власні розрахунки, графічну інтерпретацію отриманих результатів, використав комп'ютерну техніку та програмне забезпечення для аналізу показників, розробив заходи щодо покращення діяльності підприємства. Відгук керівника від підприємства-базиса практики про результати проходження практики студентом позитивний. Повні та точні відповіді на всі питання викладача кафедри щодо програми практики і виконання індивідуальної роботи.

Оцінка «добре» – несуттєві зауваження щодо змісту та оформлення звіту. Студент опрацював всі розділи програми практики, навів у звіті власні розрахунки, використав комп'ютерну техніку та програмне забезпечення для аналізу показників, розробив заходи щодо покращення діяльності підприємства. У звіті з практики відзначені окремі незначні розрахункові й логічні помилки. Відгук керівника від підприємства-базис практики про результати проходження практики студентом позитивний. У відповідях на запитання викладача кафедри практики студент припускається окремих неточностей, хоча загалом має потрібні знання.

Оцінка «задовільно» – недбале оформлення роботи. Переважна більшість питань програми практики у звіті висвітлена, однак мають місце окремі розрахункові й логічні помилки. Відгук керівника від підприємства-базис практики про результати проходження практики студентом в цілому позитивний. При відповідях на запитання членів комісії щодо опанування програми практики студент почувається невпевнено, збивається, припускається помилок, не має потрібних знань.

Оцінка «незадовільно» – таку оцінку виставляють студентів, якщо у звіті висвітлені не всі питання або робота запозичена чи підготовлена не самостійно. Відгук керівника від підприємства-базис практики стосовно ставлення до практики і трудової дисципліни студента негативний. На запитання викладача студент не може дати задовільної відповіді.

Рекомендована література

Основна література

1. Аналіз господарської діяльності : конспект лекцій / О. В. Шебаніна, С. І. Тищенко, А. В. Слюсаренко, І. І. Хилько, В. О. Крайній. Миколаїв : МНАУ, 2023. 195 с.
2. Аналіз господарської діяльності: Г. Даценко, Н. Коцеруба, І. Крупельницька, О. Кудирко, І. Лобачева; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Вінниц. торг.-екон. ін-т. Вінниця. 2021. 416 с.
3. Аналіз господарської діяльності: методичні вказівки до практичних занять та завдання для індивідуальної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» всіх форм навчання / Укл.: Т.В. Клименко Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 41 с.
4. Вергун А.І. Аналіз господарської діяльності. Виробнича практика: метод. рекомендації. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2020. 159 с.
5. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2021. – 260 с.
6. Єршова Н. Ю., Портна О. В. Аналіз господарської діяльності: теорія та практикум. Київ : Магнолія, 2024. 312 с.
7. Запорожець Г. В. Аналіз господарської діяльності : конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 073 – Менеджмент / Г. В. Запорожець ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. – 121 с.
8. Приймак С.В. Аналіз господарської діяльності. Практикум : [навчальний посібник]. – Львів, 2022. – 277 с.
9. Сіменко І. В. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 384 с.
10. Ярова В.В., Велієва В.О., Посилаєва К.І. Аналіз господарської діяльності: методичні вказівки і робочі таблиці до практичних, семінарських занять та самостійної роботи. Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент»: ХНАУ, 2021. 40 с.

Допоміжна література

1. Базецька Г. І. Економічний аналіз діяльності підприємства : навчально-методичний посібник. Київ : Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2021.
2. Гринів Б. В. Економічний аналіз торговельної діяльності : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 392 с.
3. Економіка та суспільство : науковий журнал. URL: <https://economyandsociety.in.ua/>
4. Економічний аналіз : збірник наукових праць / Західноукраїнський національний університет. Тернопіль. Виходить щоквартально. URL: <https://www.econa.org.ua/>
5. Економічний аналіз : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти/ Н. Ю. Рекова, Є. О. Підгора, В. В.Ровенська, О. В. Латишева, Т. П. Гігіс, І. Ю. Єрфорт, І. І. Смирнова, С. В. Касьянюк. – Краматорськ : ДДМА, 2021. – 200 с.
6. Ефективна економіка : електронний науковий фаховий журнал з питань економіки. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/>
7. Єршова Н. Ю. Економічний аналіз [Електронний ресурс] : навч. посібник / Н. Ю. Єршова ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2023. – 190 с. – Представлено: с. 1-26 ; 186-190.
8. Мельник Л. Г., Карінцева О. І. Економіка і бізнес : підручник. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.
9. Проблеми економіки : міжнародний науковий рецензований журнал. URL: <https://www.problecon.com/>
10. Рибчук А. В., Ковенська О. А., Антофій Н. М. Економічний аналіз: теорія і практика : навчально-методичний посібник. Київ : Гельветика, 2020. 220 с.
11. Черниш С. Економічний аналіз : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 312 с.
12. Ярова В. В., Велієва В. О. Теорія економічного аналізу: навч. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей: 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування». Харків. ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. 2021. 115 с.

Інформаційні ресурси

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/nk>.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996–XIV (зі змінами) [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.u>
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"
4. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.smida.gov.ua/db/emitent.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatku-31102023.pdf> .